

На основу члана 17. став 2. и члана 72. Закона о храни ("Службени гласник БиХ", број 50/04) члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Агенције за безбједност хране Босне и Херцеговине у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, на 113. сједници одржаној 21. јануара 2010. године, донио је

ПРАВИЛНИК

О МАТЕРИЈАЛИМА И ПРЕДМЕТИМА НАМИЈЕЊЕНИМ ЗА КОНТАКТ СА ХРАНОМ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

Правилником о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном (у даљем тексту: Правилник) регулише се употреба и услови стављања на тржиште материјала и предмета намијењених за директни или индиректни контакт са храном, а с циљем осигурања високог нивоа заштите здравља људи и интереса потрошача.

Члан 2. (Дефиниције)

Основни појмови коришћени у овом правилнику имају следеће значење:

- а) **сљедивост** је могућност улажења у траг и праћења материјала или предмета у свим фазама производње, прераде и дистрибуције;
- б) **стављање на тржиште** је држање материјала и предмета у сврху продаје, укључујући понуду за продају или било који други облик преноса, без обзира на то да ли су бесплатни или нису, и продају, дистрибуцију и друге облике преноса;
- ц) **активни материјали и предмети у контакту са храном** (у даљем тексту: активни материјали и предмети) јесу материјали и предмети чија је намјена да продуже трајност или да побољшају стање упаковане хране. Они су израђени тако да садрже компоненте које би требало да ослобађају или апсорбују супстанце у упакованој храни или из упаковане хране или средине која окружује храну;
- д) **интелигентни материјали и предмети у контакту са храном** (у даљем тексту: интелигентни материјали и предмети) јесу материјали и предмети који надзиру стање упаковане хране или средине која окружује храну;
- е) **фирма** је свако предузеће, јавно или приватно, које за добит или не остварује било коју дјелатност повезану са било којом фазом производње, прераде и дистрибуције материјала и предмета;
- ф) **субјекат у пословању** је физичко или правно лице чија је одговорност да обезбеди примјену одредаба овог правилника у фирми под његовим надзором.

Члан 3. (Примјена одредаба)

Овај правилник примјењује се на материјале и предмете, укључујући активне и интелигентне материјале и предмете у контакту са храном (у даљем тексту: материјали и предмети), који су у свом коначном стању:

- а) намијењени за контакт са храном; или
- б) су већ у контакту са храном и били су намијењени за ту сврху; или
- ц) разумно се може очекивати да би могли доћи у контакт са храном или да би њихови састојци могли прећи у храну под уобичајеним и предвидљивим условима употребе.

Члан 4.

(Изузеци од примјене)

Одредбе овог правилника не примјењују се на:

- а) материјале и предмете који се набављају као антиквитети;
- б) материјале за прекривање или премазивање, као што су материјали за прекривање коре сира, готове месне производе или воће, који су саставни дио хране и могу се конзумирати заједно са том храном;
- ц) сталну јавну или приватну опрему за снабдијевање водом.

Члан 5.

(Општи захтјеви)

- (1) Материјали и предмети, укључујући активне и интелигентне материјале и предмете, производе се у складу са добром произвођачком праксом тако да, под уобичајеним или предвидљивим условима употребе, њихови састојци не прелазе у храну у количинама које би могле:
  - а) угрозити здравље људи; или
  - б) проузроковати неприхватљиве промјене у саставу хране; или
  - ц) проузроковати погоршање органолептичких својстава хране.
- (2) Означавање, рекламирање и представљање материјала или предмета не смије обмањивати потрошаче.

Члан 6.

(Посебни захтјеви за активне и интелигентне материјале и предмете)

- (1) У примјени члана 5. став (1) тач. б) и ц) овог правилника, активни материјали и предмети могу довести до промјена у саставу или органолептичким својствима хране под условом да су те промјене усклађене са одговарајућим прописима из области хране.
- (2) До усвајања додатних прописа у вези са активним и интелигентним материјалима и предметима, супстанце укључене у активне материјале и предмете са намјеном да се ослобађају у храну или у средину која окружује храну, одобравају се и користе у складу са одговарајућим прописима из области хране, те морају бити усклађене са одредбама овог правилника и мјерама за његово спровођење.
- (3) Супстанце из става (2) овога члана сматрају се састојцима хране у смислу одредаба Правилника о општем декларисању или означавању упаковане хране ("Службени гласник БиХ", број 87/08).
- (4) Активни материјали и предмети не смију доводити до промјена у саставу или органолептичким својствима хране (нпр. прикривање кварења хране), што би могло потрошаче довести у заблуду.
- (5) Интелигентни материјали и предмети не смију давати податке о стању хране које би потрошаче могле довести у заблуду.
- (6) Активни и интелигентни материјали и предмети који су већ у контакту са храном морају се означити на одговарајући начин како би потрошач могао идентификовати нејестиве дијелове.
- (7) Активни и интелигентни материјали и предмети морају се означити на одговарајући начин тако да јасно указују да се ради о активним и/или интелигентним материјалима или предметима.

Члан 7.

(Посебне мјере)

- (1) За групе материјала и предмета из Анекса I, који је саставни дио овог правилника, и гдје је то одговарајуће, за комбинације тих материјала и предмета или за рециклиране материјале и предмете који се користе у производњи тих материјала и предмета, могу се усвојити или измијенити посебне мјере у складу са поступком из става (2) овог члана.
- (2) Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине

предлаже Савјету министара Босне и Херцеговине доношење прописа из ове области.

Члан 8.
(Декларисање)

- (1) Не доводећи у питање посебне мјере из члана 7. овог правилника, материјали и предмети који још увијек нису у контакту са храном када се ставе на тржиште означавају се:
  - а) ријечима "за конџакић са храном", или посебном ознаком (нпр. апарат за кафу, винска боца, супена кашика) или симболом из Анекса II, који је саставни дио овог правилника;
  - б) ако је то потребно, посебним упутством којег се треба придржавати ради сигурне и одговарајуће употребе;
  - ц) називом или трговачким називом и, у оба случаја, адресом произвођача, прерађивача, или продавца одговорног за стављање на тржиште и регистрованог у Босни и Херцеговини;
  - д) одговарајућом декларацијом или идентификационом знаком како би се обезбиједила сљедивост материјала или предмета, на начин прописан у члану 11. овог правилника;
  - е) код активних материјала и предмета, подацима о дозвољеној употреби или употребама и другим битним подацима као што су назив и количина супстанци које активна компонента испушта, како би се омогућило субјектима у пословању са храном који употребљавају те материјале и предмете да дјелују у складу са одговарајућим прописима из области хране, укључујући прописе о декларисању хране.
- (2) Подаци из става (1) тачка а) овог члана нису обавезни за предмете који су, због својих карактеристика, јасно намијењени за контакт са храном.
- (3) Подаци који се захтијевају у ставу (1) овог члана морају бити видљиви, јасно написани и неизбрисиви.
- (4) Забрањује се трговина на мало материјала и предмета ако подаци из става (1) тач. а), б) и е) нису наведени језиком лако разумљивим за купце.
- (5) За предмете и материјале који се стављају на тржиште Босне и Херцеговине декларација мора бити написана на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини.
- (6) Ст. (4) и (5) овог члана не спречавају да се појединости декларисања наведу на више језика.

Члан 9.
(Декларисање у малопродаји)

- (1) У фази малопродаје, подаци који се захтијевају у члану 8. став (1) овог правилника морају бити приказани на:
  - а) материјалима и предметима или на њиховим паковањима; или
  - б) ознакама које су причвршћене на материјале и предмете или на њихова паковања; или
  - ц) натпису који је у непосредној близини материјала и предмета и који је јасно видљив купцима; за податке из члана 8. став (1) тачка ц) овог правилника, међутим, ова опција вриједи само ако из техничких разлога ти подаци или декларација која садржи те податке не може бити причвршћена на материјале и предмете или у фази производње или у фази продаје.
- (2) У фазама стављања на тржиште осим фазе малопродаје, подаци који се захтијевају у члану 8. став (1) овог правилника морају се изложити на:
  - а) пропратним документима; или
  - б) декларацијама или паковањима; или
  - ц) самим материјалима и предметима.
- (3) Подаци предвиђени чланом 8. ставом (1) тач. а), б) и е) овог правилника ограничени су на материјале и предмете који су усклађени са:
  - а) критеријумима утврђеним у члану 5. овог правилника, а гдје је то примјењиво, и у члану 6. овог правилника; и

- б) посебним мјерама из члана 7. овог правилника или, ако оне недостају, са одговарајућим прописима који се односе на те материјале и предмете.

Члан 10.
(Изјава о усклађености)

- (1) Посебне мјере из члана 7. овог правилника захтијевају да се уз материјале и предмете на које се те мјере односе приложи писмена изјава о усклађености са прописима који се на њих примјењују.
- (2) Изјаву из става (1) овог члана издаје произвођач или увозник који је регистрован у Босни и Херцеговини.
- (3) Одговарајућа документација којом се доказује та усклађеност је, на захтјев, доступна надлежним органима.

Члан 11.
(Сљедивост)

- (1) Како би се олакшала контрола и повлачење неисправних производа, у свим фазама, обезбјеђује се сљедивост материјала и предмета, информисање потрошача и утврђивање одговорности.
- (2) Поштујући технолошке изводљивости, субјекти у пословању дужни су успоставити системе и поступке како би се омогућила идентификација привредних субјеката из којих и у која се достављају материјали или предмети и, гдје је то одговарајуће, супстанце или производи на које се односи овај правилник и мјере за његово спровођење који се користе у њиховој производњи. Ти подаци су, на захтјев, доступни надлежним органима.
- (3) Материјали и предмети који се стављају на тржиште морају се идентификовати посебним системом, који омогућава њихову сљедивост путем декларисања или одговарајуће документације или података.

Члан 12.
(Научни одбор)

- (1) Агенција оснива Научни одбор, као стручни орган за утврђивање и примјену нових научних мишљења и сазнања, састављен од стручњака за квалитет и примјену материјала и предмета намијењених за контакт са храном.
- (2) Научни одбор ће, учествујући у раду међународних организација које доносе препоруке и стандарде о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном, у случају разних недоумица или тумачења резултата истраживања или анализа, узимати мишљења тих организација у својим препорукама.
- (3) Научни одбор све своје активности мора обављати са високим степеном транспарентности.

Члан 13.
(Заштитне мјере)

- (1) Када, као резултат нових информација или преиспитивања постојећих информација, постоје детаљне основе да употреба материјала или предмета угрожава здравље људи, и ако је у складу са одговарајућим посебним мјерама, Савјет министара Босне и Херцеговине, на предлог Агенције, може привремено суспендовати или ограничити њихову примјену.
- (2) Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Агенције, одмах ће о томе информисати државу с којима је потписан уговор о слободној трговини и образложити своју одлуку.
- (3) Ако Савјет министара Босне и Херцеговине сматра да су неопходне измјене посебних мјера како би се исправиле потешкоће наведене у ставу (1) овог члана и осигурала заштита здравља људи, те измјене биће усвојене у складу са поступком из члана 7. став (2) овог правилника.
- (4) Суспензија или ограничење може бити задржано док се не усвоје измјене из става (3) овог члана или док Савјет министара Босне и Херцеговине, на предлог Агенције, одбије да усвоји те измјене.

ДИО ДРУГИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 14.**

(Службене контроле и инспекцијски надзор)

- (1) Службене контроле и инспекцијски надзор над спровођењем овог правилника спроводе се у складу са важећим прописима о службеној контроли хране и хране за животиње.
- (2) Агенција, у сарадњи са надлежним органима, тамо гдје је то потребно, израђује техничке смјернице о узорковању и тестирању како би се олакшао координирани приступ примјене става (1) овог члана.
- (3) Референтне лабораторије за материјале и предмете у контакту са храном, овлашћене у складу са посебним прописом, асистираће надлежним органима приликом примјене одредаба става (1) овог члана тако што ће доприносити високом квалитету и уједначености аналитичких резултата.

Члан 15.

(Прелазне одредбе)

Материјали и предмети који нису у складу са овим правилником а који су, по важећим прописима, стављени на тржиште прије дана ступања на снагу овог правилника, могу се утрошити до истека залиха, а најкасније три године од дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 16.

(Ступање на снагу)

- (1) Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

- (2) Члан 11. овог правилника примјењиваће се након протеча двије године од дана његовог ступања на снагу.

СМ број 90/10
21. јануара 2010. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Никола Шпирић**, с. р.

АНЕКС I**ЛИСТА ГРУПА МАТЕРИЈАЛА И ПРЕДМЕТА
ЗА КОЈЕ СЕ МОГУ УТВРДИТИ ПОСЕБНЕ МЈЕРЕ**

- 1 Активни и интелигентни материјали и предмети
- 2 Адхезиви
- 3 Керамика
- 4 Плуто
- 5 Гума
- 6 Стакло
- 7 Јонско-измјењивачке смоле
- 8 Метали и легуре
- 9 Папир и картон
- 10 Пластика
- 11 Тинта за штампање
- 12 Регенерисана целулоза
- 13 Силикони
- 14 Текстил
- 15 Лакови и премази
- 16 Восак
- 17 Дрво

АНЕКС II**ОЗНАКА**